

СОВЕТ КИЛЬДЕЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫЦ
КИЛДИ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

25.04.2019

с. Кильдеево

КАРАР

55-265

Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге территориясендә жемегать зиратларының эшчәнлөгө тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту Кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль закон, Россия Федерациясе баш дәүләт санитар табибының № 84 28.06.2011 ел карары белән расланган «Зиратларны, жирләү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм карап тотуга гигиена таләпләре» СанПиН 2.2882-11 туры китереп,

Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге
карап чыгарды:

1. Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге территориясендә жемегать зиратларының эшчәнлөгө тәртибен расларга(1нче кушымта).
2. Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга(2 нче кушымта).
3. Элеге каарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында Килди авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Килди авыл жирлеге Башлыгы

В.М.Бурдин

Югары Ослан муниципаль районы
Килди авыл жирлеге Советының
25 апрельдә кабул ителгән
55-265 номерлы карарына
№ 1 қушымта

Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге территориясендә жемегать зиратларының эшчәнлеге тәртибе.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Жемегать зиратлары эшчәнлегенең өлеге тәртибе (алга таба – Тәртип) "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. "Жирләү һәм жирләү эше турында" 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек территориясендә һәр кешегә аның вафатыннан соң жирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, жирлек территориясендә гражданнар өчен өлеге Кагыйдәләр нигезендә жир биләмәсе (жәсәдләр) өчен түләүсез жир кишәрлеге бирү гарантияләнә.

1.2. Гражданнар үzlәре Килди авыл жирлеге Башкарма комитеты белдерүе белән жирләүне оештыра.

1.3. Килди авыл жирлеге Башкарма комитеты зиратны карап тоту, төзекләндерү һәм төзекләндерү эшләрен башкара.

2. Жирләү тәртибе

2.1. Жирләү-кешенең жәсәден (жәсәдләрен) вафатыннан соң жирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, санитария һәм башка таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләргә туры китереп, йола гамәлләре.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә үлгән (үлгән) мәетне күмү жемегать зиратларында башкарыла:

- Килди авылы (православие дине)
- Уланово авылы (православие дине)
- Харино авылы (православие дине)

2.3. Үлгән (вафат булган) кешене күмү ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән паспорт яки шәхесен раслаучы башка документны күрсәтеп бирелгән үлү турындагы таныклык нигезендә башкарыла, ул жирләүне үз өстенә алган кеше тарафыннан башкарыла.

2.4. Жемегать зиратларында жирләү дин, хәрби, башка гореф-гадәтләрне һәм йолаларны исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Жемегать зиратларында ялғыз, туган жир биләмәләре (зоналары) аерым жир кишәрлекләре карала. Башка төр күмү каралмаган.

2.5. Жемегать зиратлары территорияләрендә үлгән кешене күмү өчен бушлай бирелә торган жир участогы күләме жирле үзидарә органы тарафыннан шул ук участокта үлгән ирнең яки якын туганының жирләрен жирләүне гаранцияләү өчен билгеләнә.

2.6. Жирләү өчен бушлай бирелә торган жирләрнең күләме:

Жир кишәрлекләре күләме

Күмелү төре

Озынлыгы, Кинлеге, Мәйданы,

M

M

КВ. M

Ялгыз күмүләр	3,5	2,0	7,0
Туганнар каберлекләре	3,5	4,0	14,0
Урналар белән прах күмү өчен	0,8	1,1	0,88
Гайлә күмүе	3,5	8,0	28,0

Ялгыз күмелгән урыннар-жәмәгать зиратлары территориясендә үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмгән вакытта ире, якыннары, туганнары (балалары, уллыкка алынган, уллыкка алушылар, туганнары, оныклары, бабайлары, әбиләре), башка туганнары, законлы вәкилләре яки үлгән (һәлак булган) мәетне күмәргә бурычлы башка затлар жирләү өчен түләүсез бирелә торган урыннар (алга таба-шулай ук үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмәргә бурычлы – жирләүне гамәлгә аширу бурычын үз өстенә алган зат) туганлык яисә гайлә күмү, шулай ук шәхесләре эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки хатыны, якын туганнары, яисә законлы вәкиле булмаган яисә алар жирләүне гамәлгә ашира алмаган гражданнар турында билгеле булмау.

Туганнарны жирләү-мәрхүмне жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыннары, шул ук урында мәетнең хатыны яки якын туганы күмелүне гарантияләү өчен. Туган жирләү урыннары мәрхүмне жирләгендә, ягъни Башкарма комитетка мөрәҗәгать иткән көнне туган жирләү урыны бири турында гариза белән бирелә.

Гайлә (туганнар) күмелгән урыннар-өч һәм аннан күбрәк үлгән туганнарын күмү өчен. Гайлә (нәсел) жирләү урыннары мәрхүмне жирләгендә дә бирелә.

2.7. Озын яктагы каберләр арасында ара 1 метрдан да ким булмаска тиеш, кыска як буенча — 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлыгы 2,0 м дан да ким булмаска тиеш, кинлеге — 1,0 м, тирәнлеге — 1,5 м дан да ким булмаска тиеш. Үлгән балаларны күмгән вакытта кабернең күләме кимергә мөмкин.

3. Кабер өстендейге корылмаларны урнаштыру һәм аларны карап тоту

3.1. Зиратларда кабер өстендей корылмалар (каберлекләр) һәм чардуганнар урнаштыру бары тик бирелгән жирләү урыннары чикләрендә генә рәхсәт ителә. Билгеләнелә торган кабер өсте корылмалары һәм коймалар жирләү урыннары чикләре өчен чыгып торырга яки күршеләрнекенә керергәт тиеш түгел. Кабер өсте корылмаларының биеклеге 2 метрдан, койма — 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2. Кабер өсте корылмаларында (каберлекләр) язулар, чыннан да, бу урында күмелгән үлекләр турындағы белешмәләргә туры килергә тиеш.

3.3. Объектны билгеләнгән тәртиптә кешеләр сәламәтлегенә куркыныч тудыруchy тузган дип тану очракларыннан тыш, кабер өсте корылмаларын (каберлекләрне) һәм койманы куллану срокы чикләнми.

3.4. Чоку корылмалары тәзелеш нормаларының һәм кагыйдәләрнең тиешле таләпләрен үтәп билгеләнә.

3.5. Гражданнар (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер өсте корылмалары (һәйкәлләр, чәчәк түтәлләре h.b.) аларның милкә булып тора.

3.6. Авыл жирләгеге Башкарма комитеты билгеләнгән кабер өсте корылмалары өчен матди җаваплылык тотмый.

3.7. Кабер өсте корылмасы, күмү өчен карау һәм күмү турында мәгълүматлар булмаганда, соңғылары законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зиратларның эш кагыйдәләре

4.1. Зиратлар көн саен ачык.

4.2. Зиратларда күмү көн саен 10.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

4.3. Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тыңлықны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килүчеләр хокуклы:

- әлеге тәртип таләпләренә туры китереп һәйкәлләрне урнаштыру;

- кабер участогында чәчәкләр утырту;

- гамәлдәге законнарда каралган башка хокуклар.

4.5. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

— авыл жирлеге Башкарма комитетына гражданлық хәле актларын теркәү органныны тарафыннан бирелгән үлем турында таныклыкны яисә медицина учреждениесе тарафыннан билгеләнгән рәвештәге документны күрсәтмичә күмүне үз белдекләп башкарырга;

- зиратлардагы һәйкәлләрне, жиһазларны бозарга, территорияне чүпләргә;

— яшел үсентеләрне ватарга, чәчәкләр өзөргә, веноклар жыярга;

— этләрне йөртү, йорт хайваннарын йөртү, кошлар тоту, жиләк-жимеш, гөмбә жыярга;

- грунт казу һәм төзелеш материаллары запасларын калдыру;

— бу урыннарда үз белдеге белән жирләү рәхсәт ителми. Мондый гамәлләр кылган затларга әйләнә-тирә мохиткә зыян китергән гамәлләр өчен гамәлдәге законнар чаралары кулланыла;

- зират территориясенең жәмәгать тәртибен һәм чисталыгын бозучы башка гамәлләр башкару.

4.6. Әлеге тәртипне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы.

Югары Ослан муниципаль районы
Килди авыл жирлеге Советының
25 апрельдә кабул ителгән
55-265 номерлы каарына
№ 2 күшымта

Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге территориясендә күмү урыннарын
карап тоту
Кагыйдәләре

Жирләү урыннарын карап тутуның өлөгө Кагыйдәләре (алга таба — Кагыйдәләр) "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, авыл жирлекендә жирләү урыннарын тиешле тәртиптә тутуны тәэмин итү, зиратларны карап тутуга санитар һәм экологик таләпләрне үтәү максатыннан чыгып эшләнә.

1. Жир кишәрлекләрен һәм зиратларны урнаштыруга таләпләр

1.1. Зират территориясе жирләү ысулына бәйсез рәвештә функциональ зоналарга бүленә:

- көрү юлы;
- күмү урыны;
- зират периметры буенча саклагыч (яшел) зона.

1.2. Күмү зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялғыз күмү, туганнарны күмү, гайлә күмүе һәм мемориаль корылмалар өчен жир кишәрлекләре, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү өчен жир кишәрлекләре карала.

2. Күмү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндерү

2.1. Жирләү урыннарын яшелләндерү һәм тәзекләндерү гамәлдәгә нормалар һәм кагыйдәләр белән башкарылырга тиеш.

2.2. Жирләү урыннарын тәзу һәм тәзекләндерү буенча барлық эшләр дә булган агачларның, куакларның һәм үсемлек грунтларының максималь сакланышы белән башкарылырга тиеш.

3. Жирләү урыннарын тоту

3.1. Авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын (зиратларны) тоту авыл жирлеге Башкарма комитетына йөкләнә.

3.2. Авыл жирлеге Башкарма комитеты тәэмин итәргә тиеш:

- жир кишәрлекен күмү өчен билгеләнгән норманы үтәү;
- инженерлык жиһазларын, коймаларны, юлларны, зиратларны тәзек хәлдә карап туту һәм аларны ремонтлау;
- зират территориясендә яшелләндерү, яшел үсентеләрне карау һәм аларны яңарту;
- зиратларны системалы жыештыру һәм чүпне вакытында чыгару;
- янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү;
- санитар нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәү;

- чүп жыю өчен контейнер мәйданчыклатын төзекләндөрү;

4. Жирлөгү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен бозган өчен контроль һәм жаваплылык

4.1. Әлеге кагыйдәләрнен үтәлешен тикшереп торалар:

— Авыл жирлеге Башкарма комитеты;

— Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралған очракларда башка хезмәтләр.

4.2. Әлеге кагыйдәләрне бозуда, шулай ук кабердә (табут) булған әйберләрне һәм кабердә ритуаль атрибутларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.